

OOGST VAN HET RAADSGESPREK OP 4 OKTOBER 2023; WAT HEBBEN WE MEEGEKREGEN AAN NOTIES?

Algemeen

Op 4 oktober jl. hebben wij de raadsleden van onze 4 gemeenten tijdens het Raadsgesprek bijgepraat over de ontwikkelingen richting 2024 en de jaren er na. Na het plenaire gedeelte zijn wij bij verschillende moodboards met de raadsleden in gesprek gegaan over de ontwikkelingen en dilemma's per programma. Hier was ook de mogelijkheid om te reageren op de dilemma's die per programma geschetst waren. Door de mooie opkomst en ruime tijd voor dit onderdeel is er bij over alle programma's levendig met elkaar gesproken.

Ondanks de andere opzet dan de afgelopen jaren met het Kaderstellende Raadsdebat, was er ook nu weer ruimte en gelegenheid voor een ieders inbreng en was het Raadsgesprek een goede vorm en gelegenheid om raadsleden te betrekken aan de voorkant.

Voor u ligt de oogst die wij tijdens het Raadsgesprek hebben opgehaald. We proberen hier alle geluiden te laten terugkomen die op de avond te horen zijn geweest, door onder andere de opmerkingen die op de post-its bij de dilemma's zijn geplakt, maar ook in de gesprekken zelf bij de Moodboards. Dit doen we zonder een oordeel of inhoudelijke reactie. Er is dus net als voorgaande jaren geen sprake van een verslag. Het bestuur acht het waardevol om alle geluiden terug te koppelen aan de raden.

Een groot deel van wat gezegd en gedeeld is, is uiteraard niet goed te vangen in tekst. Met onderstaande "oogst" pretenderen we dus niet volledig te zijn.

Domein Inkomen

Tijdens de gesprekken bleek duidelijk belangstelling voor de praktijk en hoe wij aanvragen afhandelen. Veel interesse voor de inhoud, soms ter verduidelijking, soms als bevestiging hoe de gekozen richting in de dagelijkse praktijk uitvalt. Er was in de gesprekken dus aandacht voor de inhoud en op sommige onderdelen ook op de mogelijkheden efficiënter zouden kunnen.

Dilemma 1: Met de huidige bezetting de dienstverlening op hetzelfde niveau houden als nu is niet te realiseren en te garanderen. Dus: versoberen we de dienstverlening of behouden we de kwaliteit van de dienstverlening?

- Een klassieke en tegelijkertijd lastige vraag.
- Behoud de huidige kwaliteit dienstverlening: maatwerk en meer betrokkenheid leiden tot een beter resultaat.
- Versoberen van de dienstverlening heeft te veel gevolgen op: het leven van de cliënten zelf, het maatschappelijk vertrouwen in het functioneren van de overheid, de expertise van gemeenten en WIL om effectief problemen op te lossen. Niet doen dus.
- Niet bezuinigen als dit verderop of elders meer kosten oplevert.
- Slim digitaliseren misschien?
- Behoud de kwaliteit, dat levert uiteindelijk voor iedereen het meeste op.
- Het zou kunnen helpen als er scenario's worden voorgelegd.

Dilemma 2: Bestaanszekerheid is in alle gevallen belangrijker dan de wet?!

- Bestaanszekerheid is absoluut het belangrijkste. Wel transparant blijven en misschien een richting/afpraak over hoe om te gaan met gevallen waar hulp essentieel is, maar niet binnen de wet.
- Ja! De wet hoort de rechten van de mens te waarborgen, menselijke maat is nodig om te kunnen afwijken van de wet.
- Ja! Inkomens- en bestaanszekerheid zal altijd meer(voudige) problemen geven.

***Dilemma 3:** Parttime werken levert veel voordelen op. Het aantal klanten dat parttime werkt in de Lekstroomgemeenten is stuk lager dan het gemiddelde in Nederland. Lokale Werkteams en WIL kunnen gezamenlijk alles op alles zetten om dit percentage te verhogen. Tegelijkertijd... als we dit doen, betekent dat op de korte termijn: a) dat het WIL extra geld gaat kosten EN b) dat een deel van de klanten hier onderaan de streep niet op vooruit zal gaan. Willen we dat?*

- Parttime werken levert ook voor het welzijn meer op. Wat zich op andere vlakken ook positief uitpakt. Doen dus.
- Als het goed is voor lange termijn welzijn, gezondheid en de persoon is parttime goed. Anders niet.
- Niemand gaat van 0 naar 40 uur (fulltime werken). Dus ja inzetten op parttime!
- Afhankelijk van de vraag: kan WIL dan een basisinkomen garanderen en/of stabiliteit geven?
- Tja. Ook parttime werken moet lonen, moet een plus opleveren voor de klant.
- Hoe maak je werken aantrekkelijk, het moet lonen?
- Ja. Kijk daarbij naar regelingen gebruiken en oprekken, kijken wat mogelijk is (bijvoorbeeld eenmalige uitkering in de p-wet).

Participatie

De moodboards met dilemma's gaven genoeg aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan. Uiteraard hierbij aandacht voor de samenwerking tussen de lokale werkteams en WIL op het gebied van participatie. De reacties op de dilemma's hieronder geven een goede weergave van de gevoerde gesprekken.

***Dilemma 1:** Het gehele proces van begeleiden en faciliteren van werkenden met een structurele arbeidsbeperking voeren we nu uit in lokale werkteams. Vanuit de lokale werkteams succesvolle plaatsingen realiseren werkt goed! Maar het structureel begeleiden en faciliteren van de werkende centraal beleggen bij WIL is duurzamer, efficiënter en effectiever. Laten we dit deel van de dienstverlening lokaal? Of richten we het duurzaam in bij WIL?*

- Voor! Het lokale werkteam doet de begeleiding. Overdragen van de financiële (administratieve) zaken naar WIL.
- Het structureel begeleiden en faciliteren van de werkenden bij WIL is effectiever. Dus duurzaam inrichten bij WIL.
- Het centraliseren en verminderen van administratieve lasten heeft meer voordelen in samenwerking met lokaal. Voor het centraliseren bij WIL dus.
- Gebruik capaciteit WerkwJSS optimaal; kijk ook hiernaar.
- Het zou mooi zijn als we dit rond dit dilemma meer achtergrondinfo/duiding kunnen ontvangen, inclusief mogelijke oplossingen.

***Dilemma 2:** Lokaal maatwerk versus centrale slagkracht. Stelling: werkgeversdienstverlening is voornamelijk een lokaal uitvoeringsvraagstuk en moet ver weg blijven van de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht*

- Samenwerken vraagt én-én.
- Oneens. Een gezonde duurzame match tussen werkgever en werknemer is belangrijker en gaat soms boven de "lokale grenzen".
- Mee eens.
- Voor beiden valt wat te zeggen. Werkgeversdienstverlening moet zijn lokale meerwaarde aantonen.
- Idem, zet bijvoorbeeld wel een extra accountmanager in om de MKB'er te bereiken.

Inkomensondersteuning

Het domein Inkomensondersteuning kon op veel aandacht rekenen. Er was aandacht voor de mogelijkheden om de processen, zowel vanuit efficiency als vanuit maatwerk, nog eens onder de loep te nemen. Dit was het (tegen)geluid naast de bevestiging voor het hanteren van de leefwereld en het leveren van maatwerk.

Het dilemma over de hoeveelheid partners in de keten gaf ook genoeg gespreksstof. Aan de ene kant het geluid om taken over te dragen, maar ook was te horen dat die samenwerking binnen de huidige opdracht past.

***Dilemma 1:** Inkomensondersteuning wil de dienstverlening graag op een kwalitatief hoogstaand niveau houden en tegelijkertijd snelle en doelgerichte oplossingen bieden. Dit kunnen we nu niet realiseren en garanderen, met de oplopende aantallen en de groeiende complexiteit.*

Dus: Accepteren we langere doorlooptijden en aanvaarden we een wachttijd en/of minder kwaliteit van dienstverlening voor bijvoorbeeld de minima?

- Ligt aan de vraag welk maatwerk WIL qua inkomensondersteuning moet leveren en welk maatwerk mag je verwachten?
- Wachttijden en minder kwaliteit kosten op de lange termijn geld, dat is dus geen oplossing
- Nee, maar is er niet iets te doen aan de (werk)processen of organisatie werk (gecombineerd met tijdelijk ophogen formatie)?
 - Review de bestaande bedrijfsprocessen
 - Kijk naar kansen vanuit de vereenvoudiging vanuit Participatiewet in Balans (nieuwe wetgeving).
 - Proces vervuilde woning versimpelen?
 - Geen maatwerk, maar bij groepen met bekende en een zelfde systematiek, zoals statushouders, een gestandaardiseerde aanpak hanteren
 - Andere verdeling werkzaamheden via triage => junior/senior
 - Vereenvoudigen en versimpelen van (aanvraag)processen
 - Diversiteit in de organisatie vergroten?
- Is er onderscheid te maken in structurele en tijdelijke verhoging workload? En hoe richt je daar je organisatie op in?
- Tja, kunnen we niet incidentele middelen inzetten voor structurele resultaten?
- Is het een optie om bepaalde taken bij ketenpartners WIL neer te leggen?
- Wat is in deze achtergrond en consequenties toename SMI?

***Dilemma 2:** Is de opdracht aan WIL nog passend, mede in relatie tot de breedte van het vraagstuk en de veelheid aan relevante ketenpartners? Wie kan het beste wat doen?*

- Breng een deel taken rondom schulden en financieel beheer bij bijvoorbeeld Pulse (Welzijn) onder.
- Geldt mogelijk ook voor deel taken Bijzondere Regelingen.
- Idem voor adviesgesprekken Sociaal Domein-consulenten?
- En wat kan het COA doen?
- Kunnen we multi-probleem aanpak anders inrichten?
- Als we breed gaan kijken: kijk naar link problematiek met verslavingszorg.